Journal of Psychological Science
Print ISSN: 1735-7462 Online ISSN: 2676-6639
Homepage: http://www.psychologicalscience.ir

The Mediating Role of Emotion Regulation Strategies in the Relationship of Internalized Shame and Social Anxiety with Domestic Violence Against Women

Zahra Amirifard[1], Nooshin Pordelan[2]✉

1. M.A. in Counseling, Department of Counseling, Science and Research Branch, Islamic Azad University, Tehran, Iran. Email: zahra.amirifard@iau.ir
2. Assistant Professor, Department of Counseling, Science and Research Branch, Islamic Azad University, Tehran, Iran. Email: purdelan22@srbiau.ac.ir

ARTICLE INFO

Article type:
Research Article

Article history:
Received 15 July 2025
Received in revised form 16 March 2026
Accepted 22 July 2026
Published Online 23 October 2026

Keywords:
domestic violence,
internalized sense of shame,
social anxiety,
emotion regulation strategies,
women victims of spousal abuse.

ABSTRACT

Background: Domestic violence against women is a widespread phenomenon with serious psychological and physical consequences. Evidence indicates that factors such as internalized shame and social anxiety contribute to its occurrence and persistence. Emotion regulation strategies may serve as a mediating mechanism influencing the severity of violence or its reduction. However, these relationships have not yet been examined simultaneously within a comprehensive conceptual model.

Methods: This study is basic in terms of its purpose and descriptive-correlational in terms of its design. The statistical population included all women who were victims of spousal abuse and were referred to the Welfare and Social Emergency Department of Kerman in 2024, of whom 219 were selected through purposive sampling. Participants completed the Domestic Violence Questionnaire (Haj Yahya, 2001), the Internalized Shame Scale (Cook, 1993), the Social Anxiety Scale (Jarabak, 1996), and the Emotion Regulation Questionnaire (Gross & John, 2003) online. Data were analyzed using structural equation modeling with SPSS-27 and PLS-4 software.

Results: The results indicated that internalized shame and social anxiety were positively and significantly associated with emotion regulation strategies ($p < 0.001$). Emotion regulation strategies, in turn, were positively and significantly related to domestic violence ($p < 0.001$). Internalized shame demonstrated both direct and indirect positive relationships with domestic violence, mediated by emotion regulation strategies ($p < 0.001$). Similarly, social anxiety exhibited both direct and indirect positive relationships with domestic violence through emotion regulation strategies ($p < 0.001$).

Conclusion: The findings of this study can inform the design of interventions aimed at enhancing emotion regulation strategies to mitigate the negative effects of internalized shame and social anxiety in women who are victims of domestic violence. Such interventions may support the healing process by alleviating emotional distress.

Citation: Amirifard, Z., & Pordelan, N. (2026). The mediating role of emotion regulation strategies in the relationship of internalized shame and social anxiety with domestic violence against women. *Journal of Psychological Science*, 25(164), 1-19. 10.66224/jps.25.164.5

Journal of Psychological Science, Vol. 25, No. 164, 2026
© The Author(s). **DOI**: 10.66224/jps.25.164.5

✉ **Corresponding Author:** Nooshin Pordelan, Assistant Professor, Department of Counseling, Science and Research Branch, Islamic Azad University, Tehran, Iran.
E-mail: purdelan22@srbiau.ac.ir, Tel: (+98)9124920568

Extended Abstract

Introduction

Domestic violence against women remains a pervasive and deeply concerning issue across societies, with significant psychological, social, and economic consequences for individuals and communities (Fapohunda et al., 2021). Given the differences in terminology related to domestic violence, this study addresses the types of violence perpetrated against women, which, depending on the occurrence, may be defined as physical or psychological violence committed by a current or former partner (Davison et al., 2021). One factor that contributes to the experience of domestic violence is the feeling of shame (Kemp, 2022; Kim, 2020; Williams, 2021). Internalized shame is defined as the gap or distance an individual perceives between their actual self and their ideal self. This state arises when a person has experiences that conflict with their values and beliefs, leading to negative self-judgment, perceived rejection, or criticism from society (Gilbert, 2022). Another variable that can contribute to domestic violence is social anxiety, which refers to the fear experienced in interpersonal interactions. Individuals with high levels of social anxiety often fear criticism from others or any situation that may trigger feelings of shame (Kingsbury & Kaplan, 2016). Feelings of shame and social anxiety are not only psychological consequences of domestic violence but may also contribute to its continuation by limiting victims' coping mechanisms and social skills. These limitations impair emotional regulation, increase vulnerability to psychological stress, and may perpetuate cycles of violence. In this context, emotion regulation strategies have been proposed as a mediating pathway linking shame and social anxiety to domestic violence (Homayuni, Kaykhosravani, & Rishari, 2022; Hashemi, Keshavarz Afshar, & Lavasani, 2022; Haddadi & Tamnaeifar, 2023). Emotion regulation strategies are defined as the conscious management of emotional arousal and one's emotional states. While prior studies have examined the roles of shame, social anxiety, and emotion regulation independently, there remains a significant gap in research exploring their combined effects on violent behavior. The novelty of this study lies in its comprehensive modeling of domestic violence through an emotional framework. By considering internalized shame and social anxiety as predictors and emotion regulation strategies as a mediating variable, this research offers a deeper understanding of the psychological processes influencing women who have been exposed to spousal violence. Accordingly, the present study aimed to investigate the mediating role of emotion regulation strategies in the relationship of internalized shame and social anxiety with domestic violence against women.

Method

The statistical population of this study comprised women who were victims of domestic violence and who contacted the Welfare and Social Emergency Department of Kerman in the winter of 2024. The initial sample size was estimated at 227 participants. After identifying and removing outliers, eight questionnaires were discarded, resulting in a final sample of 219 participants for statistical analysis. Purposive sampling was conducted based on the inclusion criteria (being married, being a victim of spousal domestic violence, being aged 20–50 years, being educated, not being divorced, and having a living spouse) and exclusion criteria (unwillingness to participate at any stage or incomplete responses). The objectives of the study were explained to all participants, confidentiality of information was emphasized, and informed consent was obtained before participants completed the relevant questionnaires.

Results

The sample in this study consisted of 219 female victims of domestic violence living in Kerman, with a mean age of 26.42 years (SD = 4.62) and an age range of 20 to 50 years. Of these, 16.6% were aged 20–24 years, 35.7% were 25–29 years, 24% were 30–34 years, 12.9% were 35–39 years, 5.8% were 40–44 years, and 5% were 45–50 years. Regarding educational attainment, 22.8% had less than a high school diploma, 33.2% had completed high school, 15.8% had some higher education, 19.1% held a bachelor's degree, and 9.1% held a master's degree.

The most common criterion for evaluating the fit of the proposed model is the coefficient of determination (R^2). As shown in Table 1, domestic violence accounts for 50% of the variance, the reappraisal strategy of emotion regulation accounts for 45%, and the suppression strategy accounts for 40%. According to Cohen's criterion, the coefficient of determination for all three variables is considered strong and significant. For greater precision, the adjusted coefficient of determination (R^2) is also reported, as it takes into account the number of independent variables in the model. Another important measure is the goodness of fit of the model, measured by the effect size (F^2), which indicates the strength of the relationships between the latent variables. An effect size higher than 0.35 is considered large. In this study, the effect sizes were 0.504 for internalized shame, 0.380 for social anxiety, 0.180 for reappraisal strategies, and 0.221 for suppression strategies. These results indicate that internalized shame and social anxiety have large effects, whereas reappraisal and suppression strategies have medium effects.

Table1. Goodness of fit of the proposed model

Variable	R^2	R_Square Adjusted	F^2	Analysis of the performance–importance map	
				Importance	Performance
Domestic violence	0/501	0/497			
Internalized sense of shame			0/504	0/540	0/80
Social anxiety			0/380	0/485	0/82
Reappraisal Strategy	0/450	0/448	0/180	0/300	0/420
Repression Strategy	0/407	0/405	0/221	0/340	0/340

The most common criterion for evaluating the fit of the proposed model is the coefficient of determination (R^2). As shown in Table 3, domestic violence accounts for 50% of the variance, the reappraisal strategy accounts for 45%, and the suppression strategy accounts for 40%. According to Cohen's criterion, the coefficients of determination for all three variables are considered strong and significant. For greater precision, the adjusted coefficient of determination was also reported, as it accounts for the number of independent variables in the model. Another important criterion is the effect size (F^2), which indicates the strength of the relationships between the latent variables. An effect size above 0.35 is considered large. In this study, the effect sizes were 0.504 for internalized shame, 0.380 for social anxiety, 0.180 for the reappraisal strategy, and 0.221 for the suppression strategy.

Table1. Indirect paths of the structural equation model

Indirect effects	B	P	T
Internalized shame -> reappraisal strategy -> domestic violence	-0/503	P < 0/001	5.543
Internalized shame -> suppression strategy -> domestic violence	0/350	P < 0/001	3/101
Social anxiety -> reappraisal strategy -> domestic violence	-0/427	P < 0/001	4/904
Social anxiety -> suppression strategy -> domestic violence	0/594	P < 0/001	6.121

As shown in Table 2, internalized shame has a significant negative indirect effect on domestic violence through the mediating role of the reappraisal strategy ($P < 0.001$, $\beta = -0.503$) and a significant positive indirect effect through the suppression strategy ($P < 0.001$, $\beta = 0.350$). Similarly, social

anxiety exhibits a significant negative indirect effect on domestic violence via the reappraisal strategy ($P < 0.001$, $\beta = -0.427$) and a significant positive indirect effect via the suppression strategy ($P < 0.001$, $\beta = 0.594$).

Conclusion

Considering the aim of the present study to examine the mediating role of emotion regulation strategies in the relationship between internalized shame, social anxiety, and domestic violence against women the results showed that internalized shame has a significant positive direct effect on domestic violence. It also has a significant indirect effect through emotion regulation strategies, including reappraisal and suppression. This finding can be explained by the nature of internalized shame as a painful sense of inadequacy that increases vulnerability to abuse and violence. Victims of domestic violence often experience profound shame stemming both from the violent event itself and from the anticipation of negative social reactions. Such shame undermines self-worth and reduces the capacity to resist violence (Kemp, 2022). In addition, emotional dysregulation and reliance on maladaptive strategies, such as suppression or impulsive reactivity, have been linked to a greater likelihood of experiencing physical and sexual violence in intimate relationships (Lee et al., 2020). The findings also revealed that social anxiety has a significant positive direct effect on domestic violence, as well as an indirect effect through the mediating role of reappraisal and suppression strategies. Within the framework of Gross's emotion regulation process model, reliance on maladaptive strategies such as suppression prevents effective processing and modulation of emotions, thereby maintaining cycles of anxiety and avoidance. Empirical evidence supports this explanation, indicating that women exposed to domestic violence are at greater risk of developing social anxiety, as such experiences undermine psychological safety and self-esteem (Zola et al., 2021). The results showed that internalized shame is negatively associated with adaptive emotion regulation strategies such as reappraisal, and positively associated with suppression. Based on the theoretical framework of self-conscious emotions, internalized shame involves a deep sense of inadequacy and worthlessness that disrupts emotion regulation processes. Empirical evidence supports this explanation, indicating that severe shame impairs the ability to adaptively process negative emotions and instead leads individuals to rely on maladaptive strategies such as avoidance, emotional suppression, or rumination (Lewis, 2021). Similarly, the findings revealed that social anxiety is negatively associated with reappraisal and positively associated with suppression. This can be explained by the fact that difficulties in emotion regulation particularly limited access to adaptive strategies and poor emotional clarity are linked to heightened symptoms of social anxiety. In other words, low emotional clarity and reduced use of adaptive strategies are associated with greater severity of social anxiety symptoms, thereby intensifying overall anxiety (Bates et al., 2021). Finally, the results indicated that domestic violence is negatively associated with reappraisal and positively associated with suppression. This suggests that emotion regulation influences victims' coping, resilience, and help-seeking behaviors. Women with poor emotion regulation skills are more likely to struggle with leaving violent relationships, as maladaptive strategies such as suppression can perpetuate cycles of victimization (Ponte-Martinez, 2024). Overall, the findings of this study indicate that internalized shame and social anxiety, mediated by emotion regulation strategies, are key factors influencing domestic violence against women. The mediating role of emotion regulation strategies offers an important perspective for both understanding and addressing domestic violence. It bridges the gap between psychological vulnerability and behavioral outcomes, providing a framework that is valuable in both theory and practice. Interventions aimed at strengthening adaptive emotion regulation may reduce the harmful effects of shame and anxiety, decrease the likelihood of revictimization, and support long-term recovery. This study also faced certain limitations. Women who were victims of violence demonstrated limited cooperation, largely due to fear that their spouses might discover their contact with social emergency

services. Therefore, future research should examine women victims' fear of and anxiety toward their spouses as independent variables. Additionally, the development and validation of a standardized questionnaire to assess such fear and anxiety could improve data collection and encourage greater participation in domestic violence research.

Ethical Considerations

Compliance with ethical guidelines: To comply with ethical principles, informed consent was obtained from all participants prior to their inclusion in the study. The consent form fully explained the study's purpose, procedures, and the extent of confidentiality. To protect privacy, all data were coded and analyzed anonymously, with access restricted solely to the principal researchers.

Funding: This research did not receive financial support.

Authors' contribution: Content development and data collection were carried out by the first author. Research editing and supervision were carried out by the second author.

Conflict of interest: The researchers in this article have no conflicts of interest.

Acknowledgments: We hereby express our deepest gratitude and appreciation to all participants in this study, who, despite all the hardships and psychological harm, cooperated sympathetically with the researchers.

مجله علوم روانشناختی

شاپا چاپی: ۷۴۶۲-۱۷۳۵ شاپا الکترونیکی: ۶۶۳۹-۲۶۷۶

Homepage: http://www.psychologicalscience.ir

نقش میانجی‌گر راهبردهای تنظیم هیجان در رابطه بین شرم درونی‌شده و اضطراب اجتماعی با خشونت خانگی علیه زنان

زهرا امیری فرد[۱]، نوشین پردلان[۲]✉

۱.. کارشناسی‌ارشد مشاوره، گروه مشاوره، واحد علوم تحقیقات، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران. رایانامه: zahra.amirifard@iau.ir

۲. استادیار، گروه مشاوره، واحد علوم تحقیقات، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران. رایانامه: purdelan22@srbiau.ac.ir

مشخصات مقاله

نوع مقاله:
پژوهشی

تاریخچه مقاله:
دریافت: ۱۴۰۴/۰۴/۲۴
بازنگری: ۱۴۰۴/۱۲/۲۵
پذیرش: ۱۴۰۵/۰۴/۳۱
انتشار برخط: ۱۴۰۵/۰۸/۰۱

کلیدواژه‌ها:
خشونت خانگی،
شرم درونی شده،
اضطراب اجتماعی،
راهبردهای تنظیم هیجان،
زنان قربانی همسرآزاری.

چکیده

زمینه: خشونت خانگی علیه زنان پدیده‌ای شایع با پیامدهای جدی روانی و جسمانی است. شواهد نشان می‌دهد که عواملی چون شرم درونی‌شده و اضطراب اجتماعی در بروز و تداوم آن نقش دارند. در این میان، راهبردهای تنظیم هیجان می‌توانند به‌عنوان سازوکاری میانجی بر شدت یا کاهش خشونت اثرگذار باشند، بااین‌حال، این روابط به طور هم‌زمان در قالب یک مدل مفهومی بررسی نشده‌اند.

هدف: هدف پژوهش حاضر، بررسی نقش میانجی‌گر راهبردهای تنظیم هیجان در رابطه بین شرم درونی‌شده و اضطراب اجتماعی با خشونت خانگی علیه زنان بود.

روش: این پژوهش به لحاظ هدف، از نوع بنیادی و به لحاظ نحوه گردآوری داده‌ها از نوع توصیفی همبستگی است. جامعه آماری پژوهش شامل تمامی زنان قربانی همسرآزاری مراجعه‌کننده به بهزیستی و اورژانس اجتماعی شهر کرمان در سال ۱۴۰۳ بودند که ۲۱۹ نفر به روش نمونه‌گیری هدفمند انتخاب شدند. شرکت‌کنندگان، پرسش‌نامه خشونت خانگی (حاج یحیی، ۲۰۰۱)، شرم درونی‌شده (کوک، ۱۹۹۳)، اضطراب اجتماعی (جرابک، ۱۹۹۶) و پرسش‌نامه تنظیم هیجان (گراس و جان، ۲۰۰۳) را به‌صورت آنلاین تکمیل کردند. تجزیه‌وتحلیل داده ها با استفاده از مدل معادلات ساختاری و نرم‌افزار SPSS-27 و PLS-4 انجام گرفت.

یافته‌ها: نتایج نشان داد، شرم درونی‌شده و اضطراب اجتماعی به‌صورت مستقیم با راهبردهای تنظیم هیجان رابطه مثبت معناداری دارد ($p <$ ۰/۰۰۱). راهبردهای تنظیم هیجان با خشونت خانگی رابطه مثبت معناداری دارد ($p <$ ۰/۰۰۱). شرم درونی شده به‌صورت مستقیم و غیرمستقیم با میانجی‌گری راهبردهای تنظیم هیجان با خشونت خانگی اثر مثبت معناداری دارد ($p <$ ۰/۰۰۱). اضطراب اجتماعی به‌صورت مستقیم و غیرمستقیم با میانجی‌گری راهبردهای تنظیم هیجان با خشونت خانگی اثر مثبت معناداری دارد ($p <$ ۰/۰۰۱).

نتیجه‌گیری: یافته‌های این پژوهش می‌تواند به طراحی مداخلاتی باهدف بهبود استراتژی‌های تنظیم هیجان برای کاهش اثرات منفی شرم درونی و اضطراب اجتماعی در زنان قربانی خشونت خانگی کمک کند. این مداخلات می‌توانند در جهت کاهش آسیب‌های عاطفی، روند بهبود را تسهیل کند.

استناد: امیری فرد، زهرا؛ و پردلان، نوشین (۱۴۰۵). نقش میانجی¬گر راهبردهای تنظیم هیجان در رابطه بین شرم درونی‌شده و اضطراب اجتماعی با خشونت خانگی علیه زنان. *مجله علوم روانشناختی*، دوره ۲۵، شماره ۱۶۴، ۱ -۱۹.

مجله علوم روانشناختی، دوره ۲۵، شماره ۱۶۴، ۱۴۰۵. **DOI**: 10.66224/jps.25.164.5

© نویسندگان.

✉**نویسنده مسئول:** نوشین پردلان، استادیار، گروه مشاوره، واحد علوم تحقیقات، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران. رایانامه: purdelan22@srbiau.ac.ir

تلفن: ۰۹۱۲۳۰۵۵۲۸۹

مقدمه

خشونت خانگی علیه زنان[1] همچنان یک مسئله فراگیر و عمیقاً نگران‌کننده در سراسر جوامع است که پیامدهای روان‌شناختی، اجتماعی و اقتصادی قابل‌توجهی برای افراد و جوامع دارد (فاپوهوندا و همکاران، ۲۰۲۱). باتوجه‌به تفاوت‌هایی که از عبارت خشونت خانگی می‌آید، خشونت، به نوع اعمال شده علیه زنان می‌پردازد و ممکن است باتوجه‌به تظاهرات آن، به‌عنوان یک تجاوز فیزیکی یا روانی که توسط شریک فعلی یا سابق انجام می‌شود تعریف شود (دیویسون و همکاران، ۲۰۲۱). همسرآزاری، رفتاری خشونت‌آمیز مبتنی بر جنسیت است که منجر به سوءاستفاده جسمی، عاطفی، کلامی، جنسی و اقتصادی می‌شود و انواع خشونت به‌صورت خشونت فیزیکی، خشونت روانی، خشونت جنسی و خشونت اقتصادی توسط همسر اعمال می‌شود. خشونت فیزیکی شامل کتک‌زدن و حمله به همسر است و خشونت روانی شامل باج‌گیری عاطفی، انزوا و تحقیرکردن است (راویش و همکاران، ۲۰۲۲). خشونت جنسی دربرگیرنده سوءاستفاده جنسی که در آن قربانی به‌اجبار در معرض تماس جنسی اجباری قرار می گیرد (هیس، ۲۰۱۸). خشونت اقتصادی شامل کنترل امور مالی شریک خود، عدم حمایت مالی، اعمال کلاهبرداری با استفاده از هویت شریک نیز وجود دارد (پستموس و همکاران، ۲۰۲۰). طبق پژوهش ملی در ۱۸ استان کشور ایران، خشونت خانگی به طور میانگین ۶۶ درصد گزارش شد (نوشیروانی شریف آباد وهمکاران، ۱۳۹۸). زنان قربانی خشونت شریک صمیمی، صرف‌نظر از نوع خشونت، با پیامدهای روان‌شناختی گسترده‌ای از جمله افسردگی، اضطراب، اختلال استرس پس از سانحه، کاهش عزت‌نفس و احساس بی‌ارزشی روبه‌رو هستند. این آسیب‌ها اغلب با اختلال جدی در زندگی روزمره همراه است و می‌تواند زمینه‌ساز افکار خودکشی و رفتارهای پرخطر مانند مصرف دخانیات و مواد مخدر باشد (سیریچی آمل و همکاران، ۲۰۲۳). همچنین این افراد ممکن است با چالش‌هایی در زمینه فرزندپروری مواجه شوند، در ایفای نقش‌های مؤثر در خانواده و جامعه ناتوان بمانند و اقداماتی مانند ترک منزل، بدرفتاری با فرزندان، خودکشی یا حتی تلاش برای قتل همسر را از خود بروز دهند (میترا و همکاران، ۲۰۲۳). یکی از متغیرهایی که در تجربه خشونت خانگی نقش دارد، احساس شرم است(کمپ، ۲۰۲۲؛ کیم، ۲۰۲۰؛ ویلیامز، ۲۰۲۱).

خشونت خانگی می‌تواند شرم را به تجربه‌ای درونی و پایدار برای زنان تبدیل کند، احساسی که نه‌تنها بر هویت فردی آنان سایه می‌اندازد، بلکه روند بهبود و بازسازی زندگی‌شان را نیز دشوار می‌سازد (نکولائو – کوجوکارو، ۲۰۲۵). شرم درونی شده[2] به‌عنوان شکاف و فاصله‌ای است که فرد بین خود واقعی و خودآرمانی احساس می‌کند و بر اساس ادراک او از خودش شکل می‌گیرد. این حالت زمانی به وجود می‌آید که فرد با تجربیاتی روبه‌رو شود که با ارزش‌ها و باورهایش مغایرت داشته باشد و در نتیجه با قضاوت منفی جامعه یا احساس طردشدن مواجه شود (گیلبرت، ۲۰۲۲). افرادی که اعمال خشونت دارند معمولاً از رفتارهایی همچون تحقیر حیثیت، تضعیف استقلال یا آسیب رساندن به شهرت برای شرمساری شریک زندگی خود استفاده می‌کنند (کمپ، ۲۰۲۲). قربانیان خشونت خانگی اغلب به‌شدت از قربانی شدن خود احساس شرمندگی می‌کنند. همچنین پیش‌بینی اینکه دیگران در صورت اطلاع از آن چه واکنشی نشان می‌دهند، شرمندگی بازمانده را تشدید می‌کند. شرم می‌تواند آسیب مخربی در جهت کاهش احساس ارزشمندی فرد و همچنین آسیب روانی طولانی‌مدت در جهت ایجاد تروما در فرد باشد (کمپ، ۲۰۲۲). متغیر دیگری که می‌تواند در خشونت خانگی نقش داشته باشد، اضطراب اجتماعی است.

تجربه تهدید، ترس و کنترل روانی در محیط خانگی، احساس شرم و کم‌ارزشی فرد را تقویت می‌کند و توانایی او برای برقراری روابط اجتماعی سالم را کاهش می‌دهد. این شرایط باعث می‌شود که قربانیان از موقعیت‌های اجتماعی اجتناب کنند یا در تعامل با دیگران دچار هراس و نگرانی شدید شوند. پژوهش‌ها نشان دادند که خشونت خانگی می‌تواند منجر به افزایش اضطراب اجتماعی در قربانیان شود (سلبی و همکاران، ۲۰۲۴؛ شریفی، محمدباقر و حیدری، ۱۴۰۲). اضطراب اجتماعی[3] به تجربه هراس در روابط بین‌فردی اطلاق می‌گردد. افراد دارای سطح بالای اضطراب اجتماعی، نسبت به انتقاد دیگران یا هر عملی که احساس شرم را در فرد ایجاد می‌کند، هراس دارند (کینگ بوری و کاپلان، ۲۰۱۶).

[1]. domestic violence against women
[2]. Internalized sense of shame
[3]. Social anxiety

اضطراب اجتماعی می‌تواند خود را به‌صورت اجتناب از موقعیت‌های خاص مانند ابراز وجود در جمع، معرفی‌شدن به کسی، قرارگرفتن در محیط‌های اجتماعی جدید نشان دهد. این افراد احساس درماندگی و ناتوانی در دفاع از خود دارند و آسیب‌پذیر هستند؛ زیرا افرادی که احساس برتری نسبت به دیگران دارند به‌طورجدی بر اعتمادبه‌نفس و عزت نفس آنها تأثیر می‌گذارد (سلبی و همکاران، ۲۰۲۴). احساس شرم و اضطراب اجتماعی نه‌تنها پیامدهای روانی خشونت خانگی هستند، بلکه با محدودکردن مهارت‌های مقابله‌ای و اجتماعی قربانی، می‌توانند در تداوم خشونت نقش داشته باشند. این محدودیت‌ها توانایی فرد را در مدیریت هیجانات کاهش می‌دهند و او را در برابر فشارهای روانی آسیب‌پذیر می‌کنند. در این زمینه، راهبردهای تنظیم هیجان به‌عنوان مسیر میانجی در رابطه بین احساس شرم و اضطراب اجتماعی بالقوه مطرح می‌شوند (همایونی، کیخسروانی و ریشهری، ۱۴۰۱؛ هاشمی، کشاورز افشار و لواسانی، ۱۴۰۱؛ حدادی و تمنایی فر، ۱۴۰۲).

راهبردهای تنظیم هیجان[1] به‌صورت مدیریت آگاهانه فرد در برانگیختگی هیجانی و عواطف خویش تعریف می‌شود (کاسینی و همکاران، ۲۰۲۲). راهبردهای تنظیم هیجان در دو بعد سازگارانه و ناسازگارانه وجود دارند. بعد سازگارانه شامل پذیرش، تمرکز برنامه‌ریزی مجدد، ارزیابی مجدد مثبت و تمرکز مثبت می‌باشد. بعد ناسازگارانه در برگیرنده سرزنش خود، سرزنش دیگران، نشخوارگری و فاجعه‌نمایی است (بتگون و همکاران، ۲۰۲۲). زنان قربانی خشونت خانگی بیشتر از هیجان‌های منفی استفاده می‌کنند و مهارت کمتری در استفاده از راهبردهای تنظیم هیجان دارند (آیتون، پریچارد و تسیندوس، ۲۰۲۱). همچنین یکی از مشکلات افراد دارای اضطراب اجتماعی، استفاده از راهبردهای غیر سازگارانه تنظیم هیجان است. استفاده از راهبردهای غیر انطباقی نقش اساسی در تداوم اضطراب اجتماعی دارد. (زیدو و همکاران، ۲۰۲۱). همچنین شرم درونی شده بر استفاده از راهبردهای غیر سازگارانه تنظیم هیجان در زنان اثرگذار است (جعفری و همکاران، ۱۴۰۲).

بنابراین، ایجاد استراتژی‌های پیشگیری و مداخله موفق مستلزم پرداختن به اثرات روانی همسرآزاری است استراتژی‌های درمانی و حمایت از قربانی را می‌توان با شناخت و درک مکانیسم‌های درونی که چرخه سوءاستفاده را حفظ می‌کنند، مانند اضطراب اجتماعی، شرم و راهبردهای تنظیم هیجان ناسازگار، افزایش داد باوجود علاقه روزافزون به این موضوع، حجم تحقیقات در مورد جنبه‌های عاطفی همسرآزاری هنوز اندک است. درحالی‌که مطالعات فردی نقش شرم، اضطراب اجتماعی و تنظیم احساسات را به طور جداگانه بررسی کرده‌اند، شکاف قابل‌توجهی در تحقیقاتی وجود دارد که تأثیر ترکیبی آنها را بر رفتار سوءاستفاده‌گرانه در نظر می‌گیرد. نوآوری این تحقیق در مدل‌سازی جامع خشونت خانگی با درنظرگرفتن ابعاد عاطفی نهفته است. این مطالعه با بررسی شرم درونی‌شده و اضطراب اجتماعی به‌عنوان پیش‌بینی‌کننده‌ها و بررسی راهبردهای تنظیم هیجان به‌عنوان یک متغیر واسطه‌ای، درک جامعی از فرایندهای روان‌شناختی مؤثر بر زنان در معرض خشونت همسر ارائه می‌دهد. براین‌اساس پژوهش حاضر باهدف نقش میانجی‌گر راهبردهای تنظیم هیجان در رابطه بین شرم درونی‌شده و اضطراب اجتماعی با خشونت خانگی علیه زنان انجام شد.

روش

الف) طرح پژوهش و شرکت‌کنندگان

روش پژوهش توصیفی همبستگی از نوع مدل‌سازی معادلات ساختاری بود. جامعه آماری این پژوهش شامل تمامی زنان قربانی همسرآزاریِ مراجعه‌کننده به بهزیستی و اورژانس اجتماعی شهر کرمان در سال ۱۴۰۳ بود. باتوجه‌به اینکه حداقل حجم نمونه در مدل‌یابی معادلات ساختاری ۲۰۰ نفر است (حبیبی و عدن ور، ۱۳۹۶). حجم نمونه در این پژوهش ۲۲۷ نفر برآورد شد. پس از بررسی داده‌های پرت و دورافتاده تعداد ۸ پرسش‌نامه کنار گذاشته شد در نهایت تحلیل آماری بر روی ۲۱۹ نفر انجام شد. روش نمونه‌گیری هدفمند بر اساس معیارهای ورود (زنان متأهل، قربانی خشونت خانگی توسط همسر، سن ۲۰ الی ۵۰، دارای تحصیلات، عدم متارکه و فوت همسر) و معیارهای خروج (عدم تمایل افراد برای شرکت در پژوهش در هر مقطعی در پاسخگویی به سؤالات) بود. پس از توضیح‌دادن اهداف تحقیق و تأکید بر محرمانه بودن اطلاعات و کسب رضایت زنان قربانی خشونت خانگی از شرکت‌کنندگان دعوت شد که در این پژوهش شرکت کنند و پرسش‌نامه‌های مربوطه را تکمیل کنند.

[1]. Emotion regulation strategies

ب) ابزار

پرسش‌نامه خشونت خانگی علیه زنان (DVAWQ)[1]: این پرسش‌نامه جهت سنجش و ارزیابی خشونت علیه زنان توسط حاج یحیی در سال ۲۰۰۱ تهیه شد. دارای ۳۲ گویه و ۴ زیر مؤلفه می‌باشد. مؤلفه اول خشونت را در بعد روانی می‌سنجد و مشتمل بر سؤالات ۱ تا ۱۶ می‌باشد، مؤلفه دوم خشونت را در بعد فیزیکی و جسمی می سنجد و حاوی سؤالات ۱۷ تا ۲۷ می‌باشد، مؤلفه سوم خشونت را در بعد جنسی ارزیابی می‌کند و شامل سؤالات ۲۸ تا ۳۰ می‌باشد و در نهایت مؤلفه چهارم خشونت را در بعد اقتصادی سنجش و ارزیابی می‌کند و سؤالات ۳۱ تا ۳۲ را شامل می‌شود. طیف نمره دهی این پرسش نامه از لیکرت ۱ تا ۳ است. به عبارتی روش نمره‌گذاری این پرسش نامه شامل هرگز (نمره ۱)، یک بار (نمره ۲) و دوبار یا بیشتر (نمره ۳) اختصاص یافته است. دامنه نمرات بین ۳۲ تا ۹۶ است و هر چه نمرات بیشتر، خشونت بیشتری را نشان می‌دهد. روایی محتوایی و صوری این ابزار در نسخه اصلی مورد قبول بود و ضریب پایایی به روش آلفای کرونباخ، ۰/۹۵ گزارش شد (حاج یحیی، ۲۰۰۱). خسروی و خاقانی فرد در سال ۱۳۸۹ این پرسشنامه را ترجمه کردند، روایی محتوایی وصوری مورد تایید قرار گرفت و پایایی کل پرسش نامه، ۰/۹۵ و چهار مؤلفه آزمون را به ترتیب، خشونت روانی ۰/۷۱، خشونت فیزیکی ۰/۹۹، خشونت جنسی ۰/۹۸ و خشونت اقتصادی۰/۹۲ گزارش شد و در پژوهش کوه بومی، قمری و حسینیان (۱۳۹۹)، روایی تشخیصی پرسشنامه ۰/۶۲ و پایایی به روش ترکیبی ۰/۹۴ و به روش آلفای کرونباخ ۰/۹۴ گزارش شد. همچنین در پژوهش امیری‌فرد و همکاران (۱۴۰۳) پایایی به روش آلفای کرونباخ ۰/۸۴۸ گزارش شد. در پژوهش حاضر، پایایی به روش آلفای کرونباخ ۰/۸۶۹ به دست آمد.

مقیاس احساس شرم درونی شده (ISS)[2]: مقیاس احساس شرم درونی شده در سال ۱۹۹۳ توسط کوک[3] ساخته شد. این مقیاس دارای ۳۰ سؤال و ۲ زیر مقیاس کمرویی و عزت نفس می باشد. زیر مقیاس کمرویی دارای ۲۴ سؤال و عزت نفس دارای ۶ سؤال است. زیر مقیاس عزت نفس حاوی سؤالات ۴،۷،۱۱،۱۴،۱۸،۲۸ با نمره‌گذاری معکوس است و مابقی سؤالات زیر مقیاس کمرویی را پوشش می‌دهند. طیف نمره دهی این مقیاس از نوع لیکرت ۵ درجه‌ای به‌صورت هرگز=۰، خیلی کم=۱، گاهی اوقات=۲، اغلب=۳ و همیشه=۴ می‌باشد. در این مقیاس نمره بالا نشان دهنده بی کفایتی، بی ارزشی و احساس حقارت است. نمره پایین نشان دهنده اعتمادبه‌نفس بالا در فرد است. ضریب پایایی آلفای کرونباخ توسط کوک (۱۹۹۳) برای خرده مقیاس کمرویی ۰/۹۴ و عزت نفس ۰/۹۰ گزارش شد. درپژوهش درپژوهش همایونی و همکاران (۱۴۰۱) همسانی درونی به روش آلفای کرونباخ ۰/۷۹ به دست آمد. در پژوهش حاضر، پایایی به روش آلفای کرونباخ ۰/۸۵۳ به دست آمد.

پرسش‌نامه اضطراب اجتماعی (SAQ)[4]: پرسش‌نامه اضطراب اجتماعی توسط جرابک در سال ۱۹۹۶ ساخته شد. این پرسش‌نامه دارای ۲۵ سؤال و ۵ زیر مؤلفه است. زیر مؤلفه اول، ترس از بیگانگان شامل سؤالات ۳،۴،۵،۸،۱۲،۱۳،۱۵،۱۷ است. زیرمؤلفه دوم، ترس از ارزیابی توسط دیگران مشتمل بر سؤالات ۱۶،۱۹،۲۱،۲۲، زیر مؤلفه سوم، ترس از صحبت‌کردن در جمع حاوی سؤالات ۱،۱۸،۲۳،۲۴، زیرمؤلفه چهارم، ترس از انزوای اجتماعی دربرگیرنده سؤالات ۲،۷،۹،۲۰،۲۵ و زیرمؤلفه پنجم، ترس از آشکارشدن علائم اضطراب شامل سؤالات ۶،۱۰،۱۱،۱۴ است. طیف نمره‌گذاری این پرسش‌نامه از نوع لیکرت ۵ درجه‌ای به‌صورت تقریباً هیچ‌وقت=۱، بندرت=۲، گاهی اوقات=۳، اغلب اوقات=۴ و تقریباً همیشه=۵ است. دامنه امتیاز این پرسش‌نامه ۲۵ تا ۱۲۵ است و هرچقدر نمره فرد بیشتر باشد نشان‌دهنده اضطراب اجتماعی بیشتر است. روایی محتوایی و روایی عاملی توسط جرابک (۱۹۹۶) موردتأیید قرار گرفت و ضریب پایایی به روش آلفای کرونباخ ۰/۸۵ گزارش شد (جرابک، ۱۹۹۶). روایی این پرسش‌نامه در یک گروه ۴۷۷ دانش‌آموز با استفاده از روش تحلیل عاملی موردتأیید قرار گرفت و پایایی آن به روش آلفای کرونباخ ۰/۷۶ به دست آمد (پاشا شریفی، ۱۳۸۷). در پژوهش شریفی و همکاران (۱۴۰۲)پایایی ابزار به روش آلفای کرونباخ ۰/۸۷ گزارش شد. در پژوهش حاضر، پایایی به روش آلفای کرونباخ ۰/۸۵۱ به دست آمد.

پرسش‌نامه راهبردهای تنظیم هیجان(ERSQ)[5] : پرسش‌نامه راهبردهای تنظیم هیجان توسط گراس و جان[6] در سال ۲۰۰۳ ساخته شد. این پرسش نامه دارای ۱۰ سؤال و ۲ زیرمؤلفه شامل ارزیابی مجدد و فرونشانی است.

1. Domestic Violence Against Women Questionnaire
2. Internalized Shame Scale
3. Cook
4. Social Anxiety Questionnaire
5. Emotion Regulation Strategies Questionnaire
6. Gross & John

ارزیابی مجدد حاوی سؤالات ۱،۳،۵،۷،۹،۱۰ و فرونشانی شامل سؤالات ۲،۴،۶،۸ می‌باشد. طیف نمره‌گذاری این پرسش نامه، لیکرت ۷ درجه‌ای کاملا مخالف=۱، مخالف=۲، تا حدی مخالف=۳، نظری ندارم=۴، تا حدی موافق=۵، موافق=۶ و کاملا موافق=۷ است. حداقل و حداکثر نمرات ۱۰ تا ۷۰ است و نمرات بیشتر نشان دهنده میزان بیشتر مشکلات تنظیم هیجانی است. گراس و جان در سال ۲۰۰۳، ضریب آلفای کرونباخ برای فرونشانی ۰/۷۳ وارزیابی مجدد ۰/۷۹ و پایایی بازآزمایی برای کل مقیاس ۰/۶۹ گزارش کردند. در پژوهش کیانفر، باهنر و صنیعی منش (۱۴۰۲) روایی همزمان مورد تایید قرار گرفت و روایی سازه از طریق تحلیل عاملی تایید شد. در پژوهش پرندین (۱۴۰۳) پایایی به روش آلفای کرونباخ برای فرونشانی ۰/۸۶ و ارزیابی مجدد ۰/۸۳ به دست آمد. در پژوهش حاضر، پایایی به روش آلفای کرونباخ ۰/۸۶۹ به دست آمد.

نمونه موردبررسی در این پژوهش، ۲۱۹ نفر از زنان قربانی خشونت خانگی، ساکن شهر کرمان، با میانگین سنی ۲۶/۴۲، انحراف استاندارد ۶۲۰/ ۴ و دامنه سنی ۵۰-۲۰ را شامل بود. ۳۶ نفر (۱۶,۶٪)، زنان قربانی خشونت خانگی در گروه سنی ۲۴-۲۰، ۷۸ نفر (۳۵,۷٪) در گروه سنی ۲۹-۲۵ سال، ۵۳ نفر (۲۴٪) در گروه سنی ۳۰-۳۴ سال، ۲۸ نفر (۱۲,۹٪) در گروه سنی ۳۹-۳۵ سال، ۱۳ نفر (۵,۸٪) ۴۴-۴۰ سال و ۱۱ نفر (۵٪)، ۵۰-۴۵ سال بودند. ۲۲/۸ درصد زنان قربانی خشونت خانگی در این پژوهش، دارای تحصیلات زیر دیپلم، ۳۳/۲ درصد دارای تحصیلات فوق‌دیپلم، ۱۵/۸ درصد دارای فوق‌دیپلم، ۱۹/۱ درصد دارای لیسانس و ۹/۱ درصد دارای کارشناسی‌ارشد بودند.

یافته‌های توصیفی، حاوی شاخص‌های آماری میانگین و انحراف استاندارد همه متغیرهای پژوهش است که در جدول ۱ قابل مشاهده می‌باشد.

یافته¬ها

جدول ۱. یافته‌های توصیفی متغیرهای پژوهش

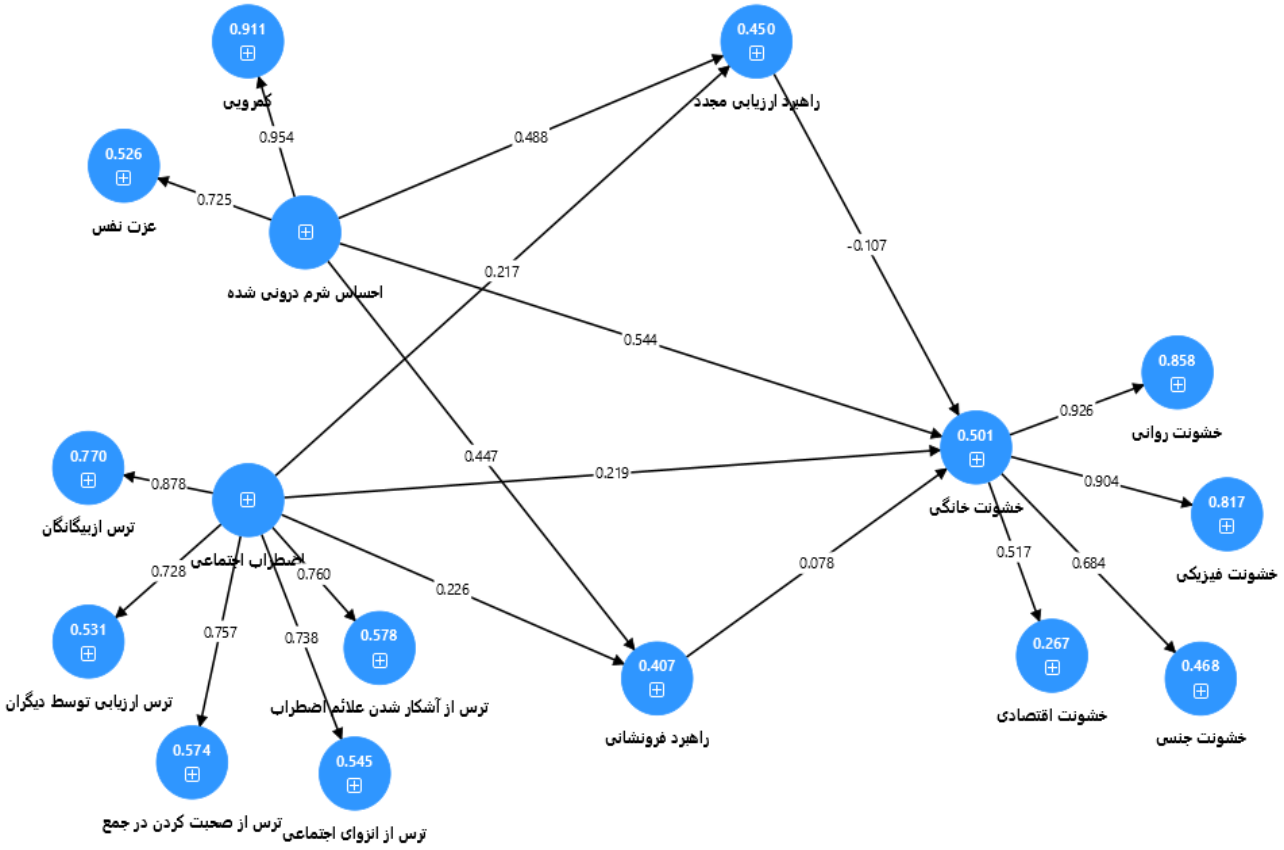
متغیر	میانگین	انحراف استاندارد	چولگی	کشیدگی
خشونت خانگی	۸۵/۴۲	۷/۱۵۸	-۰/۷۱۰	-۰/۲۱۴
خشونت روانی	۴۳/۰۸	۳/۶۷۴	-۰/۸۹۷	۰/۰۳۷
خشونت فیزیکی	۲۹/۱۱	۲/۹۲۰	-۱/۰۸۵	۱/۶۷۵
خشونت جنسی	۷/۹۵	۱/۰۷۲	-۱/۱۵۲	۱/۷۲۲
خشونت اقتصادی	۵/۲۸	۰/۷۷۵	-۰/۰۴۳	۱/۲۲۷
شرم درونی شده	۱۰۱/۲۳	۸/۷۸۷	۰/۰۷۴	۰/۰۶۹
اضطراب اجتماعی	۱۰۴/۴۶	۷/۵۶۱	-۰/۰۳۹	۰/۰۱۶
راهبرد ارزیابی مجدد	۳۶,۴۷	۳/۱۷۰	-۰,۳۱۷	۰,۴۲۸
راهبرد فرونشانی	۲۴,۴۳	۲,۲۱۳	-۰,۳۸۷	۰,۱۸۱

در جدول شماره ۱، میانگین و انحراف استاندارد متغیرهای پژوهش و زیر مؤلفه های هر کدام به ترتیب گزارش شد. خشونت خانگی ۸۵/۴۲±۷/۱۵۸، خشونت روانی ۴۳/۰۸±۳/۶۷۴، خشونت فیزیکی ۲۹/۱۱±۲/۹۲۰، خشونت جنسی ۷/۹۵±۱/۰۷۲، خشونت اقتصادی ۵/۲۸±۰/۷۷۵، احساس شرم درونی شده ۱۰۱/۲۳±۸/۷۸۷، اضطراب اجتماعی ۱۰۴/۴۶±۷/۵۶۱، راهبرد ارزیابی مجدد ۳۶/۴۷±۳/۱۷۰ و راهبرد فرونشانی ۲/۲۱۳ ±۲۴/۴۳گزارش شد. متغیرهای پژوهش از نظر کجی و کشیدگی نرمال هستند؛ زیرا مقادیر آنها در بین ۲+ و ۲- قرار دارد؛ بنابراین فرض نرمال بودن متغیرهای پژوهش پذیرفته می شود. جهت بررسی عدم وجود هم خطی چندگانه بین متغیرهای پیش بین از آماره تحمل و عامل تورم واریانس استفاده شد. مقادیر آماره تحمل کمتر از ۰/۰۱ و عامل تورم واریانس بیشتر از ۱۰ نبود؛ بنابراین مفروضه عدم خطی تایید شد. یکی دیگر از مفروضه های معادلات ساختاری وجود همبستگی بین متغیرهای پژوهش است که در جدول شماره ۲، ماتریس ضرایب همبستگی آورده شده است.

جدول۲. ماتریس ضرایب همبستگی متغیرهای پژوهش

متغیر	۱	۲	۳	٤	٥	٦	۷	۸	۹
خشونت خانگی	۱								
خشونت روانی	۰/۹۲۸ ***	۱							
خشونت فیزیکی	۰/۹۰۴ ***	۰/۷۳ ***	۱						
خشونت جنسی	۰/۶۶۵	۰/۵۴	۰/۵۲۴	۱					
خشونت اقتصادی	۰/۵۱۱	۰/۳۶۹	۰/۳۹۴	۰/۳۴۹	۱				
شرم درونی شده	۰/۶۹۳ ***	۰/۶۴۷	*** ۰/۶۱۴	۰/۴۶۲	۰/۷۷۹	۱			
اضطراب اجتماعی	۰/۶۲۶ ***	۰/۵۸۶ ***	۰/۵۷۱	۰/۴۱۹	۰/۶۷۲***	۰/۷۷۲***	۱		
راهبرد ارزیابی مجدد	-۰/۶۷۵***	-۰/۶۳۷***	-۰/۵۸۵	-۰/۴۵۳	-۰,۳۹۰	-۰/۹۵۸***	-۰/۶۶۱***	۱	
راهبرد فرونشانی	۰/۶۷۷***	۰/۴۶۹	۰/۴۲۳	۰/۴۵۰	۰/۷۰۶***	۰/۶۰۷***	۰/۷۱۶***	۰/۹۸۷***	۱

جدول شماره ۲ ماتریس همبستگی متغیرهای پژوهش را نشان می‌دهد. براساس این جدول خشونت خانگی، خشونت روانی، خشونت فیزیکی، خشونت جنسی، خشونت اقتصادی، احساس شرم درونی شده، اضطراب اجتماعی و راهبردهای ارزیابی مجدد و فرونشانی، هم راستا با تئوری‌های پژوهش، در سطح ۰/۰۰۱ دارای همبستگی معنادار هستند. برای تحلیل مدل پیشنهادی از نرم‌افزار Smart pls 4، روی چرخش ۵۰۰۰ استفاده گردید.

شکل ۱. نمودار ضرایب استاندارد مدل

در شکل شماره ۱، جهت نمایان شدن بهتر تصویر، گویه های مشاهده پذیر توسط قابلیت های نرم‌افزارpls-4 پنهان شده اند. علامت مثبت درون متغیرهای مکنون گویای این مورد است.

جدول ۱. نیکویی برازش مدل پیشنهادی

متغیر	R^2	R_Square Adjusted	F^2	تجزیه‌وتحلیل نقشه عملکرد اهمیت	
				اهمیت	عملکرد
خشونت خانگی	۰/۵۰۱	۰/۴۹۷			
شرم درونی شده			۰/۵۰۴	۰/۵۴۰	۰/۸۰
اضطراب اجتماعی			۰/۳۸۰	۰/۴۸۵	۰/۸۲
راهبرد ارزیابی مجدد	۰/۴۵۰	۰/۴۴۸	۰/۱۸۰	۰/۳۰۰	۰/۴۲۰
راهبرد فرونشانی	۰/۴۰۷	۰/۴۰۵	۰/۲۲۱	۰/۳۴۰	۰/۴۵۰

رایج‌ترین معیار در جهت وارسی برازش مدل پیشنهادی ضریب تعیین (R^2) است. جدول شماره ۳ نشان می‌دهد خشونت خانگی ۵۰ درصد، راهبرد ارزیابی مجدد ۴۵ درصد و راهبرد فرونشانی ۴۰ درصد واریانس را تبیین می‌کند. براساس معیار کوهن ضریب تعیین هر سه متغیر قوی و معنادار است. جهت اطمینان بیشتر ضریب تعیین تعدیل شده[1]هم گزارش شد. که این ضریب باتوجه‌به متغیرهای مستقل تعدیل می‌شود. معیار بعدی، جهت نیکویی برازش مدل مربع فیشر یا اندازه اثر(F^2)است. این شاخص شدت رابطه بین متغیرهای پنهان مدل را نشان می‌دهد. اندازه اثر بالای ۰/۳۵ اثرات بزرگ متغیر مکنون برون زا را نشان می‌دهد. اندازه اثر احساس شرم درونی شده ۰/۵۰۴، اضطراب اجتماعی ۰/۳۸۰ و راهبرد ارزیابی مجدد ۰/۱۸۰ و راهبرد فرونشانی ۰/۲۲۱ است. این نتایج نشان داد که شرم درونی‌سازی‌شده و اضطراب اجتماعی اندازه اثر بالایی دارند، در حالی که راهبردهای ارزیابی مجدد و سرکوب، اندازه اثر متوسطی دارند. علاوه بر معیار های ذکر شده، نقشه اهمیت – عملکرد[2] در جهت توسعه یافته‌های مدل‌یابی معادلات ساختاری مورد استفاده قرار می‌گیرد. نقشه اهمیت – عملکرد، به منظور بررسی عملکرد سازه اصلی پژوهش مورد بررسی قرار می‌گیرد. با درنظرگرفتن یک متغیر پنهان در مدل، اهمیت و عملکرد دیگر متغیرها را براساس آن متغیر در مدل مشخص می‌کند (هیر[3] و همکاران، ۲۰۲۴). جدول شماره ۳ گویای این است که شرم درونی شده و اضطراب اجتماعی به ترتیب دارای اهمیت – عملکرد بالایی می‌باشند. این نقشه نشان می‌دهد در این مدل پیشنهادی جهت کاهش خشونت خانگی در درجه اول شرم درونی شده دارای اهمیت بالاتری است.

جدول ٤. مسیرهای مستقیم مدل معادلات ساختاری

اثرات مستقیم	ضرایب بتا (ضرایب مسیر)	P	T
شرم درونی شده -> خشونت خانگی	۰/۵۴۴	P < ۰/۰۰۱	۸/۷۹۴
شرم درونی شده -> راهبرد ارزیابی مجدد	-۰/۴۸۸	۰/۰۱۶	۶/۳۵۴
شرم درونی شده -> راهبرد فرونشانی	۰/۴۴۷	P < ۰/۰۰۱	۵/۸۰۲
اضطراب اجتماعی -> خشونت خانگی	۰/۲۱۹	P < ۰/۰۰۱	۲/۱۹۶
اضطراب اجتماعی -> راهبرد ارزیابی مجدد	-۰/۲۱۷	P < ۰/۰۰۱	۲/۲۲۴
اضطراب اجتماعی -> راهبرد فرونشانی	۰/۲۲۶	P < ۰/۰۰۱	۲/۳۰۸
راهبرد ارزیابی مجدد -> خشونت خانگی	-۰/۱۰۷	۰/۰۰۱	۱/۶۲۰
راهبرد فرونشانی -> خشونت خانگی	۰/۰۷۸	۰/۰۰۱	۱/۱۷۹

[1]. R_Square Adjusted
[2]. Importance Performance Map Analysis
[3]. Hair

مطابق جدول شماره ۴، شرم درونی شده به‌صورت مستقیم (P <۰/۰۰۱، β =۰/۵۴۴) با خشونت خانگی رابطه مثبت معناداری دارد. شرم درونی شده به‌صورت مستقیم با راهبرد ارزیابی مجدد (P=۰/۰۱۶ ، β =۰/۴۸۸) رابطه منفی و با راهبرد فرونشانی (P <۰/۰۰۱ ، β =۰/۴۴۷) رابطه مثبت معناداری دارد. اضطراب اجتماعی به طور مستقیم (P <۰/۰۰۱، β =۰/۲۱۹) با خشونت خانگی رابطه مثبت معناداری دارد. اضطراب اجتماعی به طورمستقیم با راهبرد ارزیابی مجدد (P <۰/۰۰۱، β =۰/۲۱۷) رابطه منفی و با راهبرد فرونشانی (P <۰/۰۰۱، β =۰/۲۲۶) رابطه مثبت معناداری دارد. راهبردهای ارزیابی مجدد به طورمستقیم رابطه منفی معناداری (P=۰/۰۰۱ ، β =-۰/۱۰۷) با خشونت خانگی و رابطه مثبت معناداری (P=۰/۰۰۱ ، β =۰/۰۷۸) با خشونت خانگی دارد.

جدول۵. مسیرهای غیرمستقیم مدل معادلات ساختاری

اثرات غیرمستقیم	ضرایب بتا	P	T
شرم درونی شده -> راهبرد ارزیابی مجدد -> خشونت خانگی	-۰/۵۰۳	P < ۰/۰۰۱	۵/۵۴۳
شرم درونی شده -> راهبرد فرونشانی -> خشونت خانگی	۰/۳۵۰	P < ۰/۰۰۱	۳/۱۰۱
اضطراب اجتماعی -> راهبرد ارزیابی مجدد -> خشونت خانگی	-۰/۴۲۷	P < ۰/۰۰۱	۴/۹۰۴
اضطراب اجتماعی -> راهبرد فرونشانی -> خشونت خانگی	۰/۵۹۴	P < ۰/۰۰۱	۶/۱۲۱

همان‌طور که جدول شماره ۵ نشان می‌دهد، احساس شرم درونی شده به طور غیرمستقیم با نقش واسطه‌ای راهبرد ارزیابی مجدد (P <۰/۰۰۱، β =-۰/۵۰۳) بر خشونت خانگی اثر منفی معناداری دارد. احساس شرم درونی شده به طور غیرمستقیم با نقش واسطه‌ای راهبرد فرونشانی (P <۰/۰۰۱، β =۰/۳۵۰) بر خشونت خانگی اثر مثبت معناداری دارد. اضطراب اجتماعی به طور غیرمستقیم با نقش واسطه‌ای راهبرد ارزیابی مجدد (P <۰/۰۰۱، β =-۰/۴۲۷) بر خشونت خانگی اثر منفی معناداری دارد. اضطراب اجتماعی به طور غیرمستقیم با نقش واسطه‌ای راهبرد فرونشانی (P <۰/۰۰۱، β =۰/۵۹۴) بر خشونت خانگی اثرمثبت معناداری دارد.

بحث و نتیجه‌گیری

باتوجه‌به هدف پژوهش حاضر که به بررسی نقش میانجی راهبردهای تنظیم هیجان در رابطه بین شرم درونی‌شده و اضطراب اجتماعی با خشونت خانگی علیه زنان پرداخته شد، نتایج نشان داد شرم درونی شده به‌صورت مستقیم و غیرمستقیم و از طریق راهبردهای تنظیم هیجان، از جمله ارزیابی مجدد و فرونشانی بر خشونت خانگی اثر معنادار دارد، یافته فوق با نتایج پژوهش کمپ (۲۰۲۲)، پژوهش کیم (۲۰۲۰)، پژوهش ویلیامز (۲۰۲۱)، پژوهش همایونی و همکاران (۱۴۰۱)، پژوهش جعفری و همکاران (۱۴۰۲) همسو است. در تبیین این یافته می‌توان اظهار کرد. بر اساس چارچوب نظری هیجان‌های خودآگاه، شرم درونی‌شده هیجانی است که به دلیل احساس عمیق بی‌کفایتی و بی‌ارزشی تجربه می‌شود و از طریق کاهش عزت‌نفس و خودکارآمدی، فرد را مستعد روابط ناسالم و سوءاستفاده می‌کند (تانگنی و دیرینگ، ۲۰۰۲). به همین ترتیب، مدل فرایند تنظیم هیجان گراس بیان می‌کند که استفاده از راهبردهای ناسازگارانه مانند اجتناب یا سرکوب هیجانی، توانایی فرد برای مواجهه مؤثر با موقعیت‌های تهدیدکننده را کاهش می‌دهد و احتمال تداوم خشونت را افزایش می‌دهد. شواهد تجربی نیز این دیدگاه را تأیید می‌کنند؛ به‌طوری که کمپ (۲۰۲۲) نشان داده است، قربانیان خشونت خانگی اغلب شرم شدیدی را تجربه می‌کنند که هم از خود رویداد و هم از پیش‌بینی واکنش منفی دیگران ناشی می‌شود و این شرم می‌تواند ارزشمندی شخصی را تضعیف کرده و مقاومت در برابر خشونت را دشوار سازد. همچنین افرادی که مرتکب سوءاستفاده و خشونت می‌شوند. معمولاً رفتارهایی که منجر به تحقیر شریک زندگی خود می‌شوند، استفاده می‌کنند. بازماندگان خشونت خانگی، اغلب به‌شدت از قربانی شدن خود احساس شرمندگی می‌کنند. واکنش دیگران از قربانی شدن آن‌ها به چه صورت است یا پیش‌بینی اینکه دیگران در صورت اطلاع از آن چه واکنشی نشان می‌دهند، می‌تواند شرمساری که یک بازمانده تجربه می‌کند را تقویت کند. همچنین یافته لی و همکاران (۲۰۲۰)، حاکی از آن است که بی‌نظمی هیجانی و استفاده از راهبردهای ناسازگارانه، مانند فرونشانی یا واکنش‌گری تکانشی، با افزایش احتمال تجربه خشونت فیزیکی و جنسی در روابط زوجی مرتبط است؛

بنابراین هم شرم درونی‌شده و هم نقص در تنظیم هیجان می‌توانند به طور مستقیم و غیرمستقیم، زنان را در معرض خشونت خانگی بیشتر قرار دهند. بر اساس این یافته، می‌توان نتیجه گرفت که احساس شرم و عدم تنظیم هیجان باعث تداوم چرخه خشونت و کاهش فرصت‌های خروج از روابط آسیب‌زا می‌شود. همچنین، واکنش منفی دیگران و پیش‌بینی تحقیر اجتماعی، شرم بازماندگان را تشدید کرده و به ایجاد یک فضای روانی انزوایی منجر می‌شود.

همچنین نتایج نشان داد، اضطراب اجتماعی به‌صورت مستقیم و غیرمستقیم با میانجی‌گری راهبردهای تنظیم هیجان، از جمله ارزیابی مجدد و فرونشانی بر خشونت خانگی اثر معنادار دارد. یافته فوق با نتایج پژوهش شریفی و همکاران (۱۴۰۲)، پژوهش حدادی و تمنایی‌فر (۱۴۰۲) و پژوهش نصرالهی و آقایی (۱۴۰۱) همراستا است. یافته فوق اینگونه تبیین می‌شود، بر اساس مدل شناختی اضطراب اجتماعی، تجربه خشونت خانگی می‌تواند با ایجاد خودپنداره منفی و انتظار تهدید در تعاملات اجتماعی، زمینه‌ساز شکل‌گیری و تداوم اضطراب اجتماعی شود. در این وضعیت، ترس از ارزیابی منفی، اجتناب از جمع و حساسیت به نشانه‌های طرد اجتماعی افزایش می‌یابد. همچنین در چارچوب مدل فرایند تنظیم هیجان گراس، استفاده از راهبردهای ناسازگارانه مانند سرکوب هیجانی مانع پردازش و تعدیل مؤثر هیجان‌ها شده و چرخه اضطراب و اجتناب را حفظ می‌کند. یافته‌های تجربی نیز این تبیین را تأیید می‌کنند، زنان قربانی خشونت خانگی در معرض خطر بیشتری برای بروز اضطراب اجتماعی هستند، زیرا این تجربه به امنیت روانی و عزت‌نفس آن‌ها آسیب می‌زند (زولا و همکاران، ۲۰۲۱). همچنین عباسی و همکاران (۱۳۹۷) نشان دادند که استفاده از راهبردهای غیرانطباقی تنظیم هیجان، مانند سرکوب بیانی و ارزیابی مجدد شناختی ناکارآمد، با تشدید مشکلات هیجانی و اجتماعی همراه است. در همین راستا، اضطراب اجتماعی می‌تواند خطر وقوع و تکرار خشونت خانگی علیه زنان را، چه به‌طور مستقیم و چه غیرمستقیم، از طریق عدم تنظیم هیجان افزایش دهد (عباسی و همکاران، ۱۳۹۷). بر اساس این یافته، می‌توان نتیجه گرفت که تجربه خشونت خانگی نه‌تنها پیامدهای جسمی و عاطفی دارد، بلکه به تغییرات پایدار در ساختار شناختی و هیجانی فرد منجر می‌شود. ترس مداوم از ارزیابی منفی و طرد اجتماعی به مرور درونی شده و الگوهای اجتنابی را تثبیت می‌کند، در حالی که ناتوانی در استفاده از راهبردهای سازگارانه تنظیم هیجان، توان مقابله مؤثر با موقعیت‌های تنش‌زا را کاهش می‌دهد، این امر یک چرخه معیوب بین خشونت خانگی و اضطراب اجتماعی ایجاد می‌کند.

نتایج نشان داد، شرم درونی شده به‌صورت مستقیم با راهبردهای تنظیم هیجان از جمله ارزیابی مجدد، رابطه منفی و با فرونشانی رابطه مثبت معناداری دارد. یافته فوق با نتایج جعفری و همکاران (۱۴۰۲) و همایونی، کیخسروانی و ریشهری، (۱۴۰۱) هم‌راستا است. تبیین یافته فوق بر اساس چارچوب نظری هیجان‌های خودآگاه شرم درونی‌شده هیجانی است که بااحساس عمیق بی‌کفایتی و بی‌ارزشی همراه است و می‌تواند به اختلال در فرایندهای تنظیم هیجان منجر شود. یافته‌های تجربی نیز این تبیین را تأیید می‌کنند که شرم شدید باعث می‌شود فرد نتواند به طور سازگارانه هیجان‌های منفی را پردازش کند و در نتیجه به راهبردهای ناسازگارانه‌ای چون اجتناب، سرکوب هیجانی یا نشخوار فکری متوسل شود (لوویس، ۲۰۲۱). یافته پژوهش حاضر نیز در همین راستا قابل‌تبیین است که شرم درونی‌شده، به دلیل ماهیت آسیب‌زننده به عزت‌نفس، توانایی فرد را در به‌کارگیری روش‌های تنظیم هیجان سازگارانه مختل می‌کند. افراد با سطوح بالای شرم، هیجان‌های منفی خود را تهدیدی برای هویت و ارزش شخصی تلقی می‌کنند و بیشتر تمایل دارند از سرکوب، اجتناب و نشخوار فکری به‌عنوان روش‌های دفاعی برای جلوگیری از وقوع آنها استفاده کنند.

نتایج نشان داد، اضطراب اجتماعی به طور مستقیم با راهبردهای تنظیم هیجان جمله ارزیابی مجدد، رابطه منفی و با فرونشانی رابطه مثبت معناداری دارد. یافته فوق با نتایج پژوهش نصرالهی و آقایی (۱۴۰۱) و پژوهش حدادی و تمنایی فر (۱۴۰۲) همسو است. یافته فوق این‌گونه تبیین می‌شود بر اساس مدل تنظیم هیجان گراس، ناتوانی در استفاده از راهبردهای سازگارانه و وضوح هیجانی پایین می‌تواند منجر به ناکارآمدی در مدیریت هیجان‌های منفی شود. اضطراب اجتماعی که با ترس از ارزیابی منفی و حساسیت بیش از حد به نشانه‌های طرد اجتماعی مشخص می‌شود، اغلب باعث کاهش توانایی فرد در پردازش و تعدیل مؤثر هیجان‌ها می‌شود. این وضعیت می‌تواند چرخه‌ای معیوب ایجاد کند که در آن، راهبردهای ناکارآمد هیجانی به تداوم اضطراب و اجتناب اجتماعی دامن می‌زند. یافته‌های تجربی نیز این تبیین را تأیید می‌کنند که مشکلات در تنظیم هیجان، به‌ویژه دسترسی محدود به راهبردهای سازگارانه و وضوح هیجانی

ضعیف با علائم اضطراب اجتماعی بالا مرتبط است به عبارتی وضوح هیجانی پایین و دسترسی محدود به راهبردهای سازگارانه، با شدت بالاتر علائم اضطراب اجتماعی مرتبط است و اضطراب فرد را تقویت می‌کند (بیتس و همکاران، ۲۰۲۱). یافته پژوهش حاضر نیز در همین راستا قابل‌تبیین است که رابطه مثبت اضطراب اجتماعی با راهبردهای تنظیم هیجان، نشان می‌دهد که افراد مضطرب، به دلیل ترس از جلب‌توجه منفی، تمایل دارند هیجان‌های خود را پنهان کنند یا از موقعیت‌های اجتماعی اجتناب کنند. این راهبردها اگرچه ممکن است در کوتاه‌مدت احساس ایمنی ایجاد کنند، اما در بلندمدت باعث تشدید اضطراب و ناتوانی در یادگیری مهارت‌های مقابله‌ای مؤثر می‌شوند.

همچنین نتایج نشان داد، خشونت خانگی به طور مستقیم با راهبردهای تنظیم از جمله ارزیابی مجدد، رابطه منفی و با فرونشانی رابطه مثبت معناداری دارد. یافته فوق با نتایج پژوهش هاشمی، کشاورز افشار و لواسانی (۱۴۰۱)، همسو است. یافته فوق این‌گونه تبیین می‌شود که بر اساس مدل فرایند تنظیم هیجان گراس، راهبردهای تنظیم هیجان بر نحوه تجربه، پردازش و ابراز هیجان‌ها اثر می‌گذارند و می‌توانند پیامدهای رفتاری مهمی داشته باشند. استفاده از راهبردهای ناسازگارانه مانند سرکوب، نشخوار فکری و ابراز تکانشی، ظرفیت فرد برای حل مؤثر تعارضات را کاهش داده و احتمال ورود به چرخه خشونت را افزایش می‌دهد. این فرایندها در روابط نزدیک می‌توانند نه‌تنها تعارض را تشدید کنند، بلکه مانع خروج فرد از موقعیت‌های آسیب‌زا شوند. یافته‌های تجربی نیز این تبیین را تأیید می‌کنند که تنظیم هیجان‌ها بر رفتارهای مقابله، تاب‌آوری و کمک‌طلبی قربانیان خشونت خانگی نیز تأثیر می‌گذارد. قربانیانی که تنظیم هیجان‌های ضعیفی دارند، بیشتر احتمال دارد که دشواری در ترک روابط خشونت‌آمیز را تجربه کنند (پونته – مارتینز، ۲۰۲۴). یافته پژوهش حاضر نیز در همین راستا قابل‌تبیین است زنان با استفاده از راهبردهای ناسازگارانه، به‌ویژه سرکوب هیجانی و نشخوار فکری، نه‌تنها بیشتر در معرض خشونت خانگی قرار داشتند، بلکه تمایل کمتری به جست‌وجوی حمایت یا ترک رابطه داشتند. این یافته بیانگر آن است که تنظیم هیجان ناکارآمد، هم پاسخ هیجانی قربانی به خشونت را تشدید می‌کند و هم از طریق کاهش مهارت‌های مقابله‌ای، چرخه خشونت را پایدارتر می‌سازد.

به‌طورکلی، نتایج پژوهش حاضر نشان داد احساس شرم درونی شده و اضطراب اجتماعی با نقش میانجی‌گر راهبردهای تنظیم هیجان، از عوامل برجسته اثرگذار بر خشونت خانگی علیه زنان هستند. نقش واسطه‌ای راهبردهای تنظیم هیجان، چشم‌انداز مهمی برای درک و پرداختن به خشونت خانگی علیه زنان فراهم می‌کند. این نقش به پر کردن شکاف بین آسیب‌پذیری روانی و پیامدهای رفتاری کمک می‌کند و مدلی ارائه می‌دهد که هم در نظریه و هم در عمل مؤثر است. مداخلاتی که تنظیم هیجان تطبیقی را تقویت می‌کنند می‌توانند اثرات مضر شرم و اضطراب را کاهش دهند، احتمال قربانی شدن مجدد را کاهش دهند و بهبودی طولانی‌مدت را بهبود بخشند. از جمله محدودیت‌های این پژوهش زنان قربانی خشونت به دلیل ترس از همسر که مبادا متوجه ارتباط آنها با اورژانس اجتماعی شود با همکاری ضعیف آزمودنی‌ها همراه بود. در همین راستا پیشنهاد می‌شود در پژوهش‌های آتی، ترس و نگرانی زنان قربانی خشونت نسبت به همسر به‌عنوان یک متغیر مستقل موردبررسی قرار گیرد. همچنین پرسش‌نامه استاندارد جهت ارزیابی ترس و نگرانی ساخته و اعتبارسنجی شود. تا از این طریق، افزایش میزان همکاری آنان در پژوهش‌های مرتبط با خشونت خانگی فراهم شود.

ملاحظات اخلاقی

پیروی از اصول اخلاق پژوهش: در جهت رعایت اصول اخلاقی، پیش از مشارکت در پژوهش، از تمامی شرکت‌کنندگان رضایت‌نامه آگاهانه به‌صورت دریافت شد. در این رضایت‌نامه، هدف پژوهش، نحوه اجرای آن و میزان محرمانگی اطلاعات به طور کامل توضیح داده شد. به‌منظور حفظ حریم خصوصی، اطلاعات جمع‌آوری‌شده به‌صورت ناشناس و کدگذاری شده نگهداری و تحلیل گردید و تنها پژوهشگران اصلی به داده‌ها دسترسی داشتند.

حامی مالی: این پژوهش از حمایت مالی برخوردار نبود.

نقش هر یک از نویسندگان: تدوین محتوا و گردآوری اطلاعات توسط نویسنده اول انجام شد. ویرایش پژوهش و نظارت بر آن توسط نویسنده دوم انجام شد.

تضاد منافع: پژوهشگران در این مقاله، هیچ‌گونه تضاد منافعی ندارند.

تشکر و قدردانی: بدین‌وسیله از تمامی شرکت‌کنندگان در این پژوهش که علی‌رغم همه سختی‌ها و آسیب‌های روان‌شناختی، همکاری همدلانه‌ای با پژوهشگران داشتند، کمال تشکر و قدردانی را ابراز داریم.

منابع

امیری فرد، زهرا؛ ابراهیم پور، مجید و پردلان، نوشین. (۱۴۰۳). مدل‌یابی خشونت خانگی براساس عوامل استرس زا و راهبردهای مقابله ای با نقش میانجی دشواری تنظیم هیجان در زنان قربانی همسرآزاری از منظرفرهنگی، *نشریه روان شناسی فرهنگی زن*، ۱۵(۶۰)، ۵۱-۶۹. https://doi.org/10.61186/iau.1125741

پاشا شریفی، حسن (۱۳۸۷). پرسشنامه های پژوهشی در زمینه روانشناسی، مشاوره، علوم تربیتی و جامعه شناسی. وزیری. تهران. ناشر سخن. https://www.gisoom.com/book/1583536/

پرندین، شیما. (۱۴۰۳). اثربخشی درمان متمرکز بر خود شفقت بر استرس روانی و راهبردهای تنظیم هیجان زنان قربانی خشونت خانگی، *مجله روان‌شناسی خانواده*، ۱۱(۱)، ۱-۱۷. https://doi.org/10.22034/ijfp.2024.2019277.1289

جعفری، طیبه؛ زارعی، مریم؛ نظری، ماندانا و امانی، امید. (۱۴۰۱). بررسی رابطه بین دلزدگی، شرم درونی شده و باورهای فراشناختی برتنظیم هیجانی درزنان آسیب دیده ازخیانت زناشویی. مجله روانشناسی زنان، ۴(۱)، ۹۰-۹۸. https://doi.org/10.61838/kman.pwj.4.1.10

حبیبی، آرش و عدن ور، مریم. (۱۳۹۶). مدل‌سازی معادلات ساختاری و تحلیل عاملی آموزش کاربردی نرم‌افزار لیزرل. تهران. *سازمان انتشارات جهاد دانشگاهی*. https://www.gisoom.com/book/11315799

حدادی، ستاره و تمنایی فر، محمدرضا (۱۴۰۲). مدل ساختاری اضطراب اجتماعی مبتنی بر کمال گرایی ناسازگار و راهبردهای تنظیم شناختی هیجان ناسازگار با نقض میانجی نشخوار فکری. فصلنامه تحقیقات روانشناسی نوین.۱۸(۱۷).۹۷-۱۰۹. https://doi.org/10.22034/jmpr.2023.55341.5434.

خسروی، زهره و خاقانی‌فرد، میترا. (۱۳۸۹) بررسی عوامل پیش‌بینی‌کننده خشونت علیه زنان در دو گروه مراجعه‌کننده به دادگاه و زنان در گروه کنترل. *فصلنامه زنان در توسعه و سیاست*. ۸ (۳)، ۱۷۷-۱۹۳. https://jwdp.ut.ac.ir/article_21275.html

شریفی، مریم؛ محمدباقر، علی و حیدری، مریم. (۱۴۰۲). رابطه خشونت خانگی و طلاق با میانجی گری اضطراب اجتماعی بر تنهایی زنان مطلقه. مجله روانشناسی ایده های نو، ۱۸(۲۲)، ۱-۱۵. http://jnip.ir/article-1-1050-fa.html

عباسی ایمانه دولتشاهی، بهروز؛ فرازمند، شیرین، پورشهباز، عباس و تمنائی فر، شیما. (۱۳۹۷). تنظیم هیجان در اضطراب عمومی و اضطراب اجتماعی: بررسی استفاده متمایز و مشترک از راهبردهای تنظیم هیجان *مجله روان‌پزشکی ایران*، ۱۳(۳)، ۱۶۰/ https://pmc.ncbi.nlm.nih.gov/articles/PMC6178328

کوه بومی، ژاله؛ قمری، محمد و حسینیان، سیمین. (۱۴۰۱). نقش واسطه‌ای تاب‌آوری در رابطه سبک‌های مقابله با کیفیت زندگی و خشونت خانگی علیه زنان در دوران قرنطینه کرونا. پژوهش های روانشناسی اجتماعی، ۱۲(۴۸)، ۷۵-۸۸. https://www.socialpsychology.ir/article_169387.html

کیانفر، فاطمه؛ باهنر، فهیمه و صنیع منش، محیا. (۱۴۰۲). بررسی ویژگی‌های روان‌سنجی پرسش‌نامه راهبردهای تنظیم هیجان و پرسش‌نامه تحمل پریشانی در دانش‌آموزان دبیرستانی. *تحقیقات کاربردی در مشاوره*، ۶(۱)، ۳۳-۵۳. article_708235_96856564da01476278d21c018cfed606.pdf

نصراللهی، بیتا و آقایی، وحیده. (۱۴۰۱). مقایسه راهبردهای ناگویی هیجانی و تنظیم شناختی هیجان در افراد دارای علائم اختلال اضطراب فراگیر و اجتماعی، سوء مصرف مواد و افراد سالم. مجله علمی روانشناسی، ۱۱(۴)، ۲۱۷-۲۲۸. http://frooyesh.ir/article-1-3602-fa.html

نوشیروانی شریف‌آباد، منیژه؛ فلاح، محمدحسین؛ سدر پوشان، نجمه و وزیری، سعید. (۱۳۹۹). سندرم زن کتک‌خورده، پیامد خشونت خانگی علیه زنان در شهر یزد: یک مطالعه کیفی. *مجله مطالعات معلولیت*. (۱۰) ۳۴. sid.ir/paper/986733/fa

هاشمی، فاطمه؛ کشاورز افشار، حسین و لواسانی، مسعود. (۱۴۰۱). نقش واسطه‌ای راهبردهای تنظیم شناختی هیجان در رابطه خشونت خانگی، سبک های دلبستگی و بهزیستی روانی زنان، فصلنامه علمی پژوهشی مشاوره، ۲۱(۸۳)، ۱۱۰-۱۳۸. http://dx.doi.org/10.18502/qjcr.v21i83.11088

همایونی، مینوش؛ پولادی - ریشهری، علی و کیخسروانی، مولود. (۱۴۰۱). اثربخشی ذهن‌آگاهی مثبت بر شرم درونی شده، اجتناب تجربی و بی‌نظمی هیجانی در زنانی که خشونت را تجربه کرده‌اند. رویش روانشانی، ۷۶(۱۱)، ۳۳-۴۴. http://psychologicalscience.ir/article-1-2362-fa.html

References

Abbasi Imaneh., Dolatshahi, Behrooz., Farazmand, Shirin., Pourshahbaz, Abbas., and Tamnaeifar, Shima. (2018). Emotion regulation in general anxiety and social anxiety*: A study of the distinct and common use of emotion regulation strategies Iranian Journal of Psychiatry*, 13(3), 160. https://pmc.ncbi.nlm.nih.gov/articles/PMC6178328 (In Persian)

Ayton, D., Pritchard, E., & Tsindos, T. (2021). Acquired brain injury in the context of family violence: a systematic scoping review of incidence, prevalence, and contributing factors. *Trauma, Violence, & Abuse*, *22*(1), 3-17. DOI: https://doi.org/10/1177/1524838018821951

Bates, G. W., Elphinstone, B., & Whitehead, R. (2021). Self-compassion and emotional regulation as predictors of social anxiety. *Psychology and Psychotherapy: Theory, Research and Practice*, *94*(3), 426-442. https://doi.org/10/1111/papt.12318

Betegón, E., Rodríguez-Medina, J., Del-Valle, M., & Irurtia, M. J. (2022). Emotion regulation in adolescents: Evidence of the validity and factor structure of the Cognitive Emotion Regulation Questionnaire (CERQ). *International Journal of Environmental Research and Public Health*, *19*(6), 3602. https://www.mdpi.com/1660-4601/19/6/3602#

Camp, A. R. (2022). From experiencing abuse to seeking protection: Examining the shame of intimate partner violence. *UC Irvine L. Rev.*, *13*, 103. URL: From Experiencing Abuse to Seeking Protection: Examining the Shame of Intimate Partner Violence 13 UC Irvine Law Review 2022-2023

Casini, E., Glemser, C., Premoli, M., Preti, E., & Richetin, J. (2022). The mediating role of emotion regulation strategies on the association between rejection sensitivity, aggression, withdrawal, and prosociality. *Emotion*, *22*(7), 1505.DOI: https://psycnet.apa.org/doi/10/1037/emo0000908

Çelebi, İ., Sarıkahya, S. D., Özbay, S. Ç., & Tosun, S. (2024). The moderating role of social anxiety in the effect of self-esteem on attitude of violence against women. *In Women's Studies International Forum* (Vol. 106, p. 102969). Pergamon.DOI: https://doi.org/10/1016/j.wsif.2024.102969

Cirici Amell, R., Soler, A. R., Cobo, J., & Soldevilla Alberti, J. M. (2023). Psychological consequences and daily life adjustment for victims of intimate partner violence. *The International Journal of Psychiatry in Medicine*, *58*(1), 6-19.DOI: https://doi.org/10/1177/00912174211050504

Cook, D. R. (1993). The internalized shame scale manual. Menomonie, WI: Channel Press [Google Scholar]. URL:Cook, D. R. (1993). The internalized shame scale... - Google Scholar

Davison, J., Frizzell, W., & Chien, J. (2021). Practical steps towards identifying and assisting victims of domestic violence. *Journal of Psychiatric Practice®*, 27(5), 384-389. https://doi.org/10.1097/PRA.0000000000000573

Fapohunda, T., Masiagwala, P., Stiegler, N., & Bouchard, J. P. (2021). Intimate partner and domestic violence in South Africa. *In Annales Médico-Psychologiques, Revue Psychiatrique*, 179(7), 653-661. https://doi.org/10/1016/j.amp.2021/07/00

Gilbert, P. (2022). Internal shame and self-disconnection: From hostile self-criticism to compassionate self-correction and guidance. In *Compassion focused therapy* (pp. 164-206). Routledge. URL: https://scholar.google.com/scholar?hl=en&as_sdt=0%2C38&q=nternal+shame+and+self-disconnection+Paul+Gilbert+-+2022&btnG=

Gross, J. J. (1998). The emerging field of emotion regulation: An integrative review. *Review of general psychology*, *2*(3), 271-299. https://doi.org/10/1037/1089-2680/2.3.271

Gross, J. J., & John, O. P. (2003). Individual differences in two emotion regulation processes: implications for affect, relationships, and well-being. *Journal of personality and social psychology*, 85(2), 348. https://doi.org/10.1037/0022-3514.85.2.348

Habibi, Arash., and Adenvar, Maryam. (2017). Structural Equation Modeling and Factor Analysis Lisrel

Software Practical Training. Tehran. *Jihad Daneshgahi Publishing Organization*. https://www.gisoom.com/book/11315799(In Persian)

Haddadi, Setareh and Tamnaeifar, Mohammad Reza (2013). A structural model of social anxiety based on maladaptive perfectionism and maladaptive cognitive emotion regulation strategies with the mediation of rumination. Quarterly *Journal of Modern Psychological Research*. 18(17). 97-109. DOI: https://doi.org/10/22034/jmpr.2023.55341.5434(In Persian)

Hair, J. F., Sarstedt, M., Ringle, C. M., & Gudergan, S. P. (2024). *Advanced Issues in Partial Least Squares Structural Equation Modeling* (PLS-SEM), 2nd Ed., Thousand Oaks, CA: Sage. https://www.smartpls.com/documentation/getting-started/book-on-advanced-pls-sem-issues

Haj Yahia, M. (2001). Attitudes of arab women to different pattern coping to wife abuse. *Journal of Interpersonal Violence, 17*(221), 1723-1748.

Hashemi, Fatemeh., Keshavarz Afshar, Hossein., and Lavasani, Masoud. (2013). The mediating role of cognitive emotion regulation strategies in the relationship between domestic violence, attachment styles and women's psychological well-being, *Iranian Journal of Counseling*, 21(83), 110-138. . http://irancounseling.ir/journal/article-1-1762-fa.html (In Persian)

Heise, L. (2018). Violence against women: the missing agenda. In The health of women (pp. 171-196). Routledge. URL:https://www.taylorfrancis.com/chapters/edit/10/4324/9780429496455-9/violence-women-missing-agenda-lori-heise

Homayuni, Minush., Poladi-Rishahri.Ali., Kaykhosravani, Moloud. (2022). The effectiveness of positive mindfulness on internalized shame, experiential avoidance and emotional dysregulation in women who have experienced violence. *Rooyesh Ravanshani*, 76(11), 33-44. URL: http://frooyesh.ir/article-1-3776-fa.html(In Persian)

Jafari, Tayyebeh., Zarei, Maryam., Nazari, Mandana., and Amani, Omid. (2023). Investigating the relationship between burnout, internalized shame, and metacognitive beliefs on emotional regulation in women affected by marital infidelity, *Journal of Women's Psychology*, 4(1), 90-98. https://doi.org/10.61838/kman.pwj.4.1.10 (In Persian)

Khosravi, Zohreh and Khaghanifard, Mitra. (2010) Investigating the factors predicting violence against women in two groups referring to the court and women in the control group. *Quarterly Journal of Women in Development and Politics*. 8 (3), 177-193. URL: https://jwdp.ut.ac.ir/article_21275.html (In Persian)

Kianfar, Fatemeh., Bahonar, Fahimeh., and Sanimanesh, Mahya. (2023). Investigating the psychometric properties of the Emotion Regulation Strategies Questionnaire and the Distress Tolerance Questionnaire in High School Students. *Applied Research in Counseling*, 6(1), 33-53. (In Persian)

Kim, D. D. (2020). Exposing the shame that binds us in intimate partner violence. *Pastoral care in a Korean American context*, 45-61.URL: https://link.springer.com/chapter/10.1007/978-3-030-48575-7_4

Kingsbury, M., & Coplan, R. J. (2016). RU mad@ me? Social anxiety and interpretation of ambiguous text messages. *Computers in Human Behavior*, *54*, 368-379. https://doi.org/10/1016/j.chb.2015/08/032

Kouh Bomi, Jhaleh, Qamari, Mohammad and Hosseinian, Simin. (2014). The mediating role of resilience in the relationship between coping styles, quality of life and domestic violence against women during the Corona quarantine. *Social Psychology Research*, 12(48), 75-88. URL: https://www.socialpsychology.ir/article_169387.html (In Persian)

Lee, K. D., Rodriguez, L. M., Edwards, K. M., & Neal, A. M. (2020). Emotional dysregulation and intimate partner violence: A dyadic perspective. *Psychology of violence*, 10(2), 162. https://psycnet.apa.org/doi/10/1037/vio0000248

Lewis, A. (2021). The Relationship between Internalized Shame, Emotion Regulation and Attachment Style in Adult Romantic Relationships. *Alliant International University*. URL: https://www.proquest.com/openview/d6d0bbc38078a4cc63405bdf3282e257/1?cbl=18750&diss=y&pq-origsite=gscholar

Mittra, C. R., Saha, A. K., & Khanam, F. (2023). *Spousal Abuse & Suicidal Ideation among Women*. https://doi.org/10/58806/ijirme.2023.v2i5n02

Nasrollahi, Bita, & Aghaei, Vahide. (2014). Comparison of emotional alexithymia and cognitive emotion regulation strategies in individuals with symptoms of generalized and social anxiety disorder, substance abuse, and healthy individuals. *Scientific Journal of Psychology*, 11(4), 217-228. http://frooyesh.ir/article-1-3602-fa.html

Neculau-Cojocaru, A., Karner-Hutuleac, A., Cobzeanu, A., & Opariuc-Dan, C. (2025). Why Are We so Easily Ashamed? Examining the Hidden Scars of Early Exposure to Domestic Violence: The Link with Attachment Insecurity and Shame Proneness in a Cross-Cultural Comparison. *Deviant Behavior*, 1-19. https://doi.org/10/1080/01639625.2025.2496720

Parandin, Shima. (2024). The effectiveness of self-compassion-focused therapy on psychological stress and emotion regulation strategies of women victims of domestic violence, *Journal of Family Psychology*, 11(1), 1-17. DOI: https://doi.org/10/22034/ijfp.2024.2019277.1289 (In Persian)

Pasha Sharifi, Hassan (2008). Research Questionnaires in the Field of Psychology, Counseling, Educational Sciences and Sociology. Vaziri. *Tehran. Sokhan Publisher*. URL: https://www.gisoom.com/book/1583536/ (In Persian)

Postmus, J. L., Hoge, G. L., Breckenridge, J., Sharp-Jeffs, N., & Chung, D. (2020). Economic abuse as an invisible form of domestic violence: *A multicountry review. Trauma, Violence*, & Abuse, 21(2), 261-283. https://doi.org/10/1177/1524838018764160

Puente-Martínez, A., Ubillos-Landa, S., & Rovira, D. P. (2024). The mediating role of response-focused emotion regulation strategies in intimate partner violence across the stages of change. *Current Psychology*, *43*(16), 14604-14618.URL: https://link.springer.com/article/10/1007/s12144-023-05400-8

Raveesh, B. N., Rai, S., Kaur, D., Bandyopadhyay, D., Gautam, A., Shetty, J., & Parmar, J. M. (2022). Domestic violence current legal status: psychiatric evaluation of victims and offenders. *Indian journal of psychiatry*, *64*(Suppl 1), S134-S145. https://doi.org/10.4103/indianjpsychiatry.indianjpsychiatry_715_21

Sharifi, Maryam., Mohammad Baqer, Ali., and Heydari, Maryam. (2023). The relationship between domestic violence and divorce with the mediation of social anxiety on loneliness of divorced women. *Journal of New Ideas Psychology*, 18(22), 1-15. (In Persian)

Tangney, J. P., & Dearing, R. L. (2003). *Shame and guilt*. Guilford press.

Williams, T. D. (2021). The relationship among guilt and shame, and religion for women victims of domestic violence. *School of Behavioral Scienc*. https://digitalcommons.liberty.edu/doctoral/2904

Zola, N., Suhaili, N., Marjohan, M., Ifdil, I., & Afdal, A. (2021). Anxiety disorder on women of domestic violence victims. *Jurnal Konseling dan Pendidikan*, *9*(3), 291-296. https://doi.org/10/29210/170600

Zsido, A. N., Arato, N., Lang, A., Labadi, B., Stecina, D., & Bandi, S. A. (2021). The role of maladaptive cognitive emotion regulation strategies and social anxiety in problematic smartphone and social media use. *Personality and Individual Differences*, *173*, 110647. https://doi.org/10/1016/j.paid.2021.110